

SIKKERHEDSDATABLAD

1. IDENTIFIKATION AF STOFFET/MATERIALET OG SELSKABET/VIRKSOMHEDEN			
Produktidentifikator:	Citric acid anhydrous	Produkt nr.:	-
Anvendelse:	N.A.		
SDS udarbejdet den:	04-03-11	SDS Version:	1.0
Kontaktperson:	Rene Pedersen	Email-adresse:	sds@dansoap.dk
Firmanavn og adresse:	Sønderstrup Sæbefabrik A/S Stengårdsvej 1-3 DK-4340 Tølløse tlf: +45 59180101 fax: +45 59180088	Tlf. nr. i nødstilfælde:	Kontakt Giftlinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet) Se punkt 4 om førstehjælp.

2. FAREIDENTIFIKATION			
Faresymbol:			
Signalord	Advarsel!		
Klassificering:	Eye Irrit. 2		
Risiko mv.	Forårsager alvorlig øjenirritation.		
Oplysningspligtige indholdsstoffer:	citronsyre. CAS nr.: 77-92-9		
Sikkerhed:	Generelt:	Opbevares utilgængeligt for børn. Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.	
	Forebyggelse:	Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse. Vask ... grundigt efter brug.	
	Reaktion:	Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp. VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.	
	Opbevaring:	-	
	Bortskaffelse:	-	
Yderligere advarsler:			
Anden mærkning:			
Andet:			
Kodenr.:	MAL-kode:	00-1	MAL-tal: 0
VOC	VOC _{max} :		VOC _{grænse} : - Kategori: -
DPD/DSD	Lokalirriterende.		
Klassificering:	Irriterer øjnene.(R36).		

3. SAMMENSÆTNING/OPLYSNING OM INDHOLDSTOFFER	
NAVN:	citronsyre
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 77-92-9 EF-nr: 201-069-1 REACH-nr: 01-2119457026-42
INDHOLD:	95-100%
DSD KLASSIFICERING:	Xi;R36
CLP KLASSIFICERING:	Eye Irrit. 2 H319
(*) Den fulde ordlyd af R-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.	
(**) Forklaring:	

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER	
Generelt:	Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende. Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60.
Indånding:	Bring personen ud i frisk luft og hold personen under opsyn.
Hudkontakt:	Forurenede tøj og sko fjernes straks. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensemiddel kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.
Øjenkontakt:	Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand (20-30 °C) indtil irritationen ophører og mindst i 15 minutter. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Søg straks lægehjælp.
Indtagelse:	Giv personen rigeligt at drikke og personen under opsyn. Ved ildebefindende: Kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra produktet. Fremkalde ikke opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at evt. opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.
Forbrænding:	Skyl med rigelige mængder vand indtil smerten ophører og fortsæt derefter i 30 min.
Oplysning til lægen:	Medbring dette sikkerhedsdatablad.

5. BRANDBEKÆMPELSE	
Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.	
Brandbekæmpelsesmiddel	Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge. Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.
Farlige nedbrydningsprodukter	Carbonoxider.
Væremidler til brandmandskab	Normal indsatsbeklædning og fuld åndedrætsbeskyttelse. Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

6. FORHOLDSREGLER OVERFOR UDSLIP VED UHELD	
Sikkerhed for personer/materiel:	Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige væremidler" for beskyttelsesforanstaltninger.
Sikkerhed for miljøet:	Etabler evt. spildopsamlingsbakker/bassiner for at hindre udslip til omgivelserne. Udslip begrænses og opsamles med granulat eller lignende og bortskaffes efter reglerne om farligt affald. Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås. Se afsnittet "Forhold vedrørende bortskaffelse" om håndtering af affald.
Opsamling af spild:	Brug sand, kattegrus, savsmuld eller universalbindemiddel til opsamling af væsker.

7. HÅNDTERING OG OPBEVARING	
Håndtering:	Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige væremidler" for oplysning om personlig beskyttelse.
Opbevaring:	Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted. Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale.
Lagertemperatur	NA
Brandklasse:	Produktet er ikke kategoriseret som brandfarlig væske

8. EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆREMIDLER	
Generelle forholdsregler:	Rygning, indtagelse af mad og drikke samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet.
Eksponeringsscenerier:	Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponeringsscenerier efterkommes.
Eksponerings-grænse:	Der forefindes ikke eksponeringsgrænser for indholdsstoffer i produktet.
Eksponeringskontrol:	Ingen kontrol nødvendig under forudsætning af, at produktet anvendes normalt.
Tekniske tiltag:	Udvis almindelig forsigtighed ved brug af produktet. Undgå indånding af gas og støv.

Hygiejniske foranstaltninger:	Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.					
Grænseværdier:	Navn	GV mg/m ³	GV ppm	Anm	År	Kilde
	Ingen data tilgængelige					
DNEC / PNEL						
Personligt værneudstyr:						
Generelt:	Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenummererede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer i afsnittet om "oplysninger om regulering".					
Luftvejene:	Ingen særlige krav.					
Hud og krop:	Særligt arbejdstøj bør anvendes.					
Hænder:	Brug beskyttelseshandsker. Den konkrete arbejdssituation kendes ikke. Kontakt handskeleverandøren for hjælp til valg af handsketype. Vær opmærksom på, at elastiske handsker strækkes ved brug. Handsketykkelsen og dermed gennembrudstiden reduceres dermed. Temperaturen i praksis i handskenen er ca. 35 °C, mens standardtesten EN 374-3 er foretaget ved 23 °C. gennembrudstid er derfor reduceret med en faktor 3.					
Øjne:	Brug ansigtsskjold. Alternativt kan beskyttelsesbriller med sideskjold benyttes.					
Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:	Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdemningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om mulig spildbakker under arbejdet.					

9. FYSISK-KEMISKE EGENSKABER:				
Fysisk tilstand:	Farve:	Lugt:	pH:	Massefylde, g/cm³:
Fast stof	Hvid	Ingen lugt	1,8 v. 25 grader	1,665
Viskositet :				
Tilstandsændring og dampe				
Smeltepunkt °C:	Kogepunkt °C:	Damptryk:		
153	-	-		
Data for brand- og eksplosionsfare				
Flammepunkt °C:	Antændelighed °C:	Selvantændelighed °C:		
-	-	-		
Eksplosive egenskaber	Oxiderende egenskaber			
-	-			
Opløselighed				
Opløselighed i vand	Opløselighed i fedt	n-octanol/vand koefficient		
opløselig	-	-		

10. STABILITET OG REAKTIVITET	
Stabilitet:	Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i afsnittet "Håndtering og opbevaring".
Tilstande/materialer der skal undgås:	Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler
Farlige nedbrydningsprodukter:	Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Disse er: Carbonoxider.

11. TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER					
Akut toksicitet:	Substans	Art	Test	Optagelse	Resultat
	citronsyre	Rat	LD50	Dermal	>2000 mg/kg
	citronsyre	Rat	LD50	Oral	11700 mg/kg
Langtidsvirkninger:	Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.				

12. MILJØOPLYSNINGER					
Persistens:	Substans	Nedbrydelig i vandmiljøet	Test	Resultat	
	citronsyre	Ja	CO2 Evolution Test	97%	
Bioakkumulationspotentiale:	Substans	Potentiel bioakkumulerbar	Test		
	Ingen data tilgængelige		LogPow	BCF	
Økotoksicitet:	Substans	Art	Test	Periode	Resultat
	citronsyre citronsyre	Daphnia Fish	LC50 LC50	24 timer 48 timer	1535 mg/l 440 mg/l
Negative virkninger:	-				
Mobilitet i jord	Ingen data				
Resultater af PBT- og vPvB-vurdering	Ingen data				

13. FORHOLD VEDRØRENDE BORTSKAFFELSE			
Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.			
Affald:	EAK-kode	Kemikalieaffaldsgruppe	Affaldsfraktion
Særlig mærkning:	Ingen særlige krav.		
Forurenet emballage:	Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.		

14. TRANSPORTOPLYSNINGER							
Ikke farligt gods i henhold til ADR og IMDG.							
ADR/RID	UN-nr.	Korrekt forsendelsesnavn	Klasse	Emballage gruppe	Bemærkninger		
IMDG	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*	EmS	MP	Hazardous constituent
* Packing group							

15. OPLYSNINGER OM REGULERING	
Anvendelsesbegrænsninger:	
Krav om særlig uddannelse:	Ingen særlige krav.
Kemikaliesikkerhedsvurdering foretaget:	Nej

16. ANDRE OPLYSNINGER	
Kilder:	Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre. Bekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 af lov om kemiske stoffer og produkter. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser). Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde. Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om begrænsning af VOC. AT-Vejledning C.0.1 August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer. EU forordningen 1907/2006 (REACH). EU forordningen 1272/2008 (CLP). Bekendtgørelse nr. 48 af 13/01/2010 om affald. EU forordning 453/2010 (Opdatering til CLP).
Den fulde ordlyd af H-sætninger omtalt i afsnit 3:	H319 - Forårsager alvorlig øjenirritation.
Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation.	

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i SDS Version, se sektion 1) af dette sikkerhedsdatablad er markeret med en blå trekant.

Sikkerhedsdatabladet er valideret af:	Rene Pedersen
Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i SDS version)	-
Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i SDS version)	-